

Notitie 'Dilemma wel of geen multifunctionele ruimte in de voormalige H. Sebastianuskerk te Haarle'

Voorgeschiedenis

In het Dorpsplan Plus Haarle is één van de thema's de toekomst van het kerkgebouw. Op de website van Plaatselijk Belang Haarle (oktober 2024) lezen we: *"De kerk en haar omgeving vormen een beeldbepalend deel van het dorp. De kwaliteit van de kerk en haar omgeving bepalen voor een belangrijk deel de uitstraling van ons dorp. Om die reden is het van groot belang om deze kwaliteit te bewaken en eventueel te verbeteren. De kerk wordt steeds minder bezocht. De geloofsgemeenschap vergrijst sterk. Toen de werkgroep (Toekomst Kerkgebouw) in 2013 van start ging overwoog het bisdom om de kerken versneld te sluiten. Er gingen geluiden dat de kerk in Haarle wel eens binnen 5 jaar gesloten en verkocht zou kunnen worden. Op dat moment was de insteek dat als we niets doen, wij over 5 jaar te laat zijn wanneer de parochie de kerk aan de hoogst biedende gaat verkopen. Is dat wat het dorp wil, of wil zij invloed op de kwaliteit van het kerkgebouw, wil zij het kerkgebouw behouden en eventueel ergens anders voor gebruiken?"*.

Plan herbestemming kerkgebouw van Reggewoon en Zorg Accent

De Werkgroep Toekomst Kerkgebouw en de Werkgroep Maatschappelijke Voorzieningen hebben, onder auspiciën van Plaatselijk Belang Haarle, samen met woningcorporatie Reggewoon en zorgorganisatie Zorg Accent vele jaren hard gewerkt aan plannen voor wooneenheden met 24-uurszorg en een multifunctionele ontmoetingsruimte in het kerkgebouw, integraal onderdeel uitmakend van (inbrei-) woningbouwplannen naast het kerkgebouw. De bedoeling was dat de parochie voor het praktische beheer zou zorgen en deze multifunctionele ontmoetingsruimte gratis van Reggewoon zou kunnen gebruiken voor vieringen, uitvaarten, activiteiten etc. De provincie Overijssel heeft toentertijd voor het noodzakelijke onderzoek middelen beschikbaar gesteld. Het parochiebestuur heeft al die tijd gewacht met het nemen van initiatieven om de kerk te sluiten en het gebouw te verkopen. De prachtige plannen met breed draagvlak bleken evenwel financieel niet haalbaar. Reggewoon en Zorg Accent hebben helaas de stekker eruit moeten trekken, als gevolg waarvan de woningcorporatie in de zomer van 2022 formeel aan het parochiebestuur heeft laten weten dat zij zich terugtrekt uit de plannen. De werkgroep en diverse parochianen in Haarle waren daarover, gelet op het zeer intensieve traject en de grote inzet van betrokkenen, diep teleurgesteld en boos, hetgeen begrijpelijk is.

Hoe verder nadat Reggewoon en Zorg Accent zich hadden teruggetrokken

Nadat dit traject helaas onbegaanbaar bleek, moest onder ogen worden gezien hoe nu verder te gaan. Na overleg met de coördinatoren van de geloofsgemeenschap Haarle is door het parochiebestuur uitvraag gedaan naar belangstellenden voor het kerkgebouw en

bijbehorende gronden. Er meldden zich elf (min of meer serieuze) geïnteresseerden. Vervolgens zijn er twee bedrijven uitgenodigd om hun plannen te presenteren. Na een zorgvuldig traject en in afstemming met een afvaardiging vanuit Haarle is er in overeenstemming gekozen voor de ontwikkelaar HGE Investment B.V. Het parochiebestuur heeft samen met de coördinatoren uit Haarle in juli 2023 gesproken over een devotieruimte en een (kleinere) multifunctionele ruimte, waarvoor (anders dan in de plannen van Reggewoon en Zorg Accent) een forse huur moet worden betaald. De uitkomst van de gesprekken met HGE Investment B.V. is vastgelegd in een koopcontract. Leden van de werkgroep die zich hebben ingespannen voor de oorspronkelijke plannen waren niettemin ontevreden over de uiteindelijke afspraak en de (naar hun mening) te kleine multifunctionele ruimte. Zij zijn gestopt met hun werkzaamheden.

Gelet op de voorgenomen verkoop van het kerkgebouw heeft de Aartsbisschop d.d. 19 januari 2024 een decreet tot onttrekking van het gebouw aan de Goddelijke eredienst uitgevaardigd. Daartegen is bezwaar aangetekend. Het bezwaar is echter niet binnen de daarvoor gestelde termijn ingediend en om die reden niet-ontvankelijk verklaard. Daardoor is het decreet op 2 februari 2024 onherroepelijk geworden en heeft het per die datum rechtskracht verkregen. Op zondag 21 januari vond in de kerk de afscheidsviering plaats.

Op 19 juni 2024 is bij de notaris door HGE Investment B.V. en het parochiebestuur de leveringsakte ondertekend, waarmee de juridische overdracht per die datum een feit is. Het koopcontract kent aanvullende afspraken in een sideletter. Via een gebruiksovereenkomst kan het kerkgebouw nog voor vieringen en uitvaarten worden gebruikt tot het moment waarop met de verbouw van de kerk wordt begonnen (naar verwachting in 2026/2027 of later). Via een huurovereenkomst huurt de parochie tegen betaling van een huursom van ca. 10.000 euro per jaar de secretariaatsruimte met toebehoren tot het moment waarop het gebouw wordt verbouwd. Tijdens de verbouw is gebruik of huur uiteraard niet mogelijk.

Met betrekking tot de multifunctionele ruimte die na de verbouw beschikbaar komt (naar verwachting 2028/2029 of later) is een huursom afgesproken van ca. 20.000 euro (exclusief BTW, indexering en kosten nutsvoorzieningen) met een gegarandeerde afname voor de duur van minstens zeven jaren vanaf het moment van ingebruikneming. Verder is afgesproken dat het parochiebestuur tot 1 november 2024 kan besluiten om af te zien van de optie om de multifunctionele ruimte te huren. In dat geval zal door HGE Investment B.V. aan de thans in het plan gereserveerde ruimte een woonfunctie worden gegeven.

Het dilemma

Het parochiebestuur staat een dilemma. Er is afgesproken een multifunctionele ruimte te gaan huren, maar tot op heden heeft in Haarle zich nog niemand opgeworpen om verantwoordelijkheid te nemen voor het beheer en de exploitatie van de ruimte. Afgezien van het gebruik voor de geloofsgemeenschap (bijvoorbeeld voor de maandelijkse Ontmoetingsviering en enkele andere vieringen of uitvaarten) hebben zich bovendien nog geen andere potentiële gebruikers gemeld. Op deze wijze kan geen verantwoorde exploitatie

plaatsvinden. Het parochiebestuur voelt zich verantwoordelijk voor goed afgewogen besluitvorming. Het eventueel afzien van de multifunctionele ruimte kan alléén als in een alternatief kan worden voorzien. In een verkenning naar de mogelijkheden heeft het parochiebestuur besloten gesprekken aan te gaan met diverse partijen in Haarle. Hieronder is een weergave van de gesprekken gegeven. De teksten zijn door de betreffende gesprekspartners geaccordeerd.

Plaatselijk Belang Haarle

Op 12 augustus 2024 heeft overleg plaatsgevonden met een afvaardiging van het bestuur van Plaatselijk Belang Haarle. De gesprekspartners zien in de multifunctionele ruimte geen toegevoegde waarde voor Haarle, menen dat aan deze nieuwe faciliteit over vier jaar of later geen behoefte bestaat en sterker, mocht daarvan incidenteel wel gebruik worden gemaakt dan is er grote zorg of dat geen risico inhoudt voor de (toch al kwetsbare) exploitatie van de Socioruimte in het Laarmanhuis en het dorpshuis De Veldkamp (het zgn. kannibalisme in de exploitatie van maatschappelijk vastgoed). Tijdens de verbouw van het kerkgebouw is de geloofsgemeenschap sowieso op één van deze accommodaties aangewezen en er wordt twijfel uitgesproken of men daarna alsnog gebruik zal maken van de multifunctionele ruimte.

Stichting Laarmanhuis

Op 28 augustus 2024 heeft een gesprek plaatsgevonden met het bestuur van Stichting Laarmanhuis. Het Laarmanhuis is een woongroep met 17 seniorenwoningen. De eerste vier jaar deed een seniorenwoning dienst als Socioruimte. Al spoedig bleek dat deze ruimte te klein was, omdat er een grote behoefte was onder de senioren van Haarle. In 1998 werd er een grote Socioruimte aan het Laarmanhuis gebouwd. De bewoners huren hun seniorenwoning van woningcorporatie Reggewoon en de Socioruimte wordt gehuurd en geëxploiteerd door de Stichting Laarmanhuis. De Socioruimte is een soort gemeenschapsruimte van ongeveer 110 m², exclusief de pantry (*informatie Reggewoon*). In de onmiddellijke nabijheid is voldoende sanitair, inclusief invalidetoilet. In de Socioruimte vinden al geruime tijd driemaal per maand op de woensdagmorgen tot tevredenheid vieringen plaats. De vieringen zijn gestart ten behoeve van de bewoners van de seniorenwoningen in het Laarmanhuis. Om die reden wordt van de kerk geen huur gevraagd. Overigens zijn ook belangstellenden van buiten het Laarmanhuis hartelijk welkom. Het bestuur heeft de Socioruimte in de loop van de jaren breder opengesteld, zoals voor het 'Samen Eten', de gezamenlijke maaltijd op donderdag voor alle senioren in Haarle en vieringen op Pasen, Koningsdag, Kerst en Oud en Nieuw. Het afgelopen jaar is om de twee weken op woensdagmiddag gestart met de Hokkies (Haarlese Ouderen Klussen Kleurrijk Innovatief Enthousiast Samen). Er bestaat wat het bestuur van de stichting betreft geen enkel bezwaar om ook de Ontmoetingsviering en andere vieringen in de Socioruimte te houden en de inrichting daarop wat aan te passen (bijvoorbeeld met het beeld van St. Sebastianus en andere kerkelijke attributen). De stichting heeft gegarandeerd dat, overmacht daargelaten, de Socioruimte in het Laarmanhuis, in afstemming met de activiteitenagenda, beschikbaar is

voor de geloofsgemeenschap. De afvaardiging van het parochiebestuur heeft aangegeven dat dan een vergoeding voor de aankleding en het gebruik gerechtvaardigd is.

Woningcorporatie Reggewoon, de heer Henri Maris

Op 11 september is overleg gevoerd met de heer Henri Maris van woningcorporatie Reggewoon. Hij is aldoor betrokken geweest bij de planvorming samen met de werkgroepen en zorgorganisatie Zorg Accent. Ook Reggewoon betreurt zeer dat de eerdere plannen niet tot uitvoering konden komen. De corporatie heeft desgevraagd geen enkel bezwaar tegen meer kerkelijke activiteiten in de Socioruimte zoals besproken met stichting Laarmanhuis. De heer Maris heeft verder aangegeven dat het Laarmanhuis (inclusief de Socioruimte) uitstekend voldoet aan de doelstellingen van de corporatie en het gebouw wat de corporatie betreft nog tientallen jaren mee kan. Tenslotte is in het gesprek met de heer Maris het appartement naast de Socioruimte aan de orde geweest. Dit appartement was oorspronkelijk bedoeld als ruimte voor de zorg. Toen die niet langer nodig bleek heeft deze ruimte een woonfunctie gekregen. Het is goed denkbaar om te onderzoeken of deze ruimte, op het moment dat dit appartement vrijkomt, door de parochie kan worden gehuurd voor het secretariaat. Reggewoon zegt bereid te zijn hier dan het gesprek over te voeren.

Voorzitter Werkgroep Maatschappelijke Voorzieningen, de heer Jan Besten

Op 11 september is telefonisch overleg gevoerd met de heer Jan Besten, voorzitter van de Werkgroep Maatschappelijke Voorzieningen van Plaatselijk Belang Haarle. De werkgroep ambieert nog steeds 24-uurszorg, nu in de plannen van HGE Investment B.V. Het is evenwel volstrekt onduidelijk of die ambitie realiseerbaar is. Welke zorgorganisaties zijn daartoe bereid (?), in welke mate en voor welke doelgroep (?), op welke termijn (?) en is het concept te financieren (?). Het is dus ook onduidelijk in hoeverre een multifunctionele ruimte daarin een rol kan spelen.

Stichting Dorpshuis Haarle

Op 20 september is gesproken met een afvaardiging van het bestuur van Stichting Dorpshuis Haarle. De stichting exploiteert De Veldkamp, die Haarle een grote sporthal biedt, een prachtige podiumzaal, drie verschillende vergaderruimtes en een gezellige kantine. Door schuifwanden kan de accommodatie, afhankelijk van de omvang van de activiteit, op maat worden ingericht. De Veldkamp is door financiële steun van de gemeenschap in Haarle en veel zelfwerkzaamheid tot stand gekomen en functioneert als duurzaam centrum van het sociaal-culturele leven en de sport in Haarle. Het beheer gebeurt volledig door vrijwilligers. De exploitatie is volgens het bestuur gezond, maar de bezetting en voldoende vrijwilligers blijven voortdurend een belangrijk aandachtspunt. De parochie is welkom om van de faciliteiten van De Veldkamp gebruik te maken. Vieringen (van grotere omvang) en parochiebijeenkomsten zijn doorgaans (ruim) van te voren bekend en kunnen worden ingeroosterd. Bij eventuele uitvaarten is uiteraard maatwerk vereist. Er hebben overigens al uitvaarten/condoleancebijeenkomsten in De Veldkamp plaatsgevonden. Meer in algemene zin is het bestuur groot voorstander van concentratie van Haarlese activiteiten in bestaande

accommodaties om op die manier te voorkomen dat versnippering plaatsvindt van het huidige en toekomstige gebruik en het vraagstuk van voldoende vrijwilligers alleen maar groter wordt.

Devotieruimte

De devotieruimte (van max. 10 m²) ligt contractueel vast en blijft onderdeel uitmaken van het bouwplan van HGE Investment B.V.

Beeldverhaal

In de afgelopen periode heeft de geloofsgemeenschap Haarle haar pastorale ambities beschreven in een zogenaamd Beeldverhaal. In het Beeldverhaal Haarle wordt gesproken over pastorale activiteiten rond *samenkomen en ontmoeten* (ontmoetingsvieringen en vieringen op bijzondere momenten zoals in de Goede Week, tijdens de Haarlese Feestweek en Kerstmis), *inspireren, beleven en zingeven* (pastorale bijeenkomsten, cursussen en uitwisseling) en *afscheid nemen en herdenken* (uitvaarten, condoleances, Allerzielen) voor parochianen in Haarle. Op basis van onze bevindingen in deze notitie concluderen wij dat alle bedoelde pastorale activiteiten kunnen plaatsvinden in het Laarmanhuis of De Veldkamp.

Overleg met parochianen in Haarle

Waar het gaat om de communicatie met de geloofsgemeenschap Haarle is in algemene zin een complicatie dat in Haarle de functie van alle (drie) coördinatoren al enige tijd vacant is en geen van de direct betrokkenen van de geloofsgemeenschap verantwoordelijkheid kan/wil nemen voor besprekingen over de multifunctionele ruimte. Daardoor ontbreekt voor het parochiebestuur een lokale gesprekspartner en is het lastig zorgvuldige communicatie met de geloofsgemeenschap Haarle vorm te geven.

Op 5 september heeft een afvaardiging van het parochiebestuur in Haarle aan een groep betrokken parochianen een toelichting gegeven op het dilemma en de gespreksavond op 7 oktober. De introductie van het bestuur verraste de aanwezigen zeer. Er zijn toen veel vragen gesteld die (deels) zijn beantwoord. Een vraag over de ambitie 24-uurszorg in relatie tot de multifunctionele ruimte is op suggestie van de toen aanwezigen na de bijeenkomst op 5 september voorgelegd aan de heer Besten en zijn antwoord is in de notitie opgenomen.

Op maandagavond 7 oktober heeft in het kerkgebouw de gespreksavond met parochianen plaatsgevonden. Er waren ca. 70 belangstellenden aanwezig. Diaken Marc Brinkhuis opende de avond met een woord van bezinning en gebed. Daarna heeft de vice-voorzitter van het parochiebestuur, Ton Strien, het dilemma uiteengezet waar het parochiebestuur voor staat, zoals beschreven in deze notitie. Er is door twee parochianen, Gerard Albers en Wim Kinds, een reactie gegeven die op papier staat en die als **bijlagen 1 en 2** bij deze notitie zijn gevoegd. Hennie Bouwhuis overhandigde de vice-voorzitter de pagina's die handelen over de drie klokken in het boek over de Rooms-Katholieke geschiedenis van Haarle en de H. Sebastianuskerk dat op zaterdagmiddag 9 november in de kerk zal worden gepresenteerd. Er wordt in Haarle groot belang gehecht aan de klokken en de heer Bouwhuis hoopt van harte

dat deze voor Haarle behouden kunnen blijven. De betreffende pagina's zijn opgenomen in **bijlage 3**. Er hebben meer parochianen het woord gevoerd, in lijn met de bijdragen van Gerard Albers en Wim Kinds. De voorzitter van de Stichting Marke Haarle, Robert Kemper, vertelde over de inspanningen van de stichting om bepaalde belangrijke kerkelijke attributen, die niet tot de zgn. Kerncollectie behoren, voor Haarle te behouden. Hij is blij dat het parochiebestuur hieraan wil meedenken. De samenwerking met het parochiebestuur verloopt goed. Tenslotte deelde Bernadet Albers mede dat, in samenwerking met enkele parochianen in Haarle, in het voorjaar van 2025 een kerkelijke boeldag zal worden gehouden.

Sommige teksten die avond bevatten hier en daar kwalificaties en insinuaties die het parochiebestuur voor rekening van de sprekers laat, maar die naar de mening van het bestuur geen recht doen aan de oprechte pogingen van het bestuur om een goed besluitvormingsproces te doorlopen.

Op 11 oktober heeft het parochiebestuur een brief d.d. 10-10-2024 ontvangen van vrijwilligers en parochianen van Haarle. Zij hebben een afschrift van de brief naar het bisdom gestuurd. De brief bevat passages die overlappend zijn met hetgeen op 7 oktober is ingebracht. De brief is als **bijlage 4** bij deze notitie gevoegd.

Hieronder zijn de kritische opmerkingen en vragen uit de bijeenkomst van 7 oktober en de brief d.d. 10 oktober samengevat en voorzien van een reactie van het parochiebestuur.

Kritische opmerkingen en vragen tijdens de bijeenkomst op 7 oktober en de brief van 10 oktober

Er wordt ons een gebedsruimte ontzegd.

Het parochiebestuur begrijpt dit gevoel. De multifunctionele ruimte komt immers in het kerkgebouw dat er straks van buiten nog min of meer uitziet als de kerk waaraan parochianen verknocht zijn. De binnenruimte wordt echter heringericht tot wooneenheden. Hoe de multifunctionele ruimte er precies komt uit te zien, is uiteraard nog onduidelijk, maar zal wel de kenmerken van een multifunctionele ruimte krijgen. Daarmee is het sowieso niet de (solo-) gebedsruimte die we thans nog in de kerk kennen. Dat is waar de parochie zich (in de toekomst), ook in andere geloofsgemeenschappen, mee vertrouwd moet maken.

Er is in de loop van 300 jaar maar liefst vier keer een kerk in Haarle gebouwd met geld bijeengebracht door eigen parochianen. Daaraan is nooit bijgedragen door het Bisdom. Het gevoel leeft dat Haarle wordt bestolen omdat het parochiebestuur geen euro van het door de verkoop van de kerk verkregen geld wil investeren in een gebedsruimte in Haarle.

Het parochiebestuur snapt de frustratie in Haarle. Het is niet voor niets een dilemma. Net als de kritische parochianen ervaren óók het bestuur en pastoraal team het verlies van het kerkgebouw als pijnlijk, in Haarle en overigens ook in andere geloofsgemeenschappen. De redenen zijn evenwel bekend en die leiden tot de onvermijdelijke conclusie dat we (nu en op termijn) kerkgebouwen moeten sluiten. In het plan van Reggewoon en Zorg Accent zou de parochie de toen al geplande multifunctionele ontmoetingsruimte gratis kunnen gebruiken.

Nadat Reggewoon en Zorg Accent zich hadden teruggetrokken, omdat het plan financieel onhaalbaar bleek, is HGE Investment B.V. in beeld gekomen. Daarmee is een (bescheiden) multifunctionele ruimte overeengekomen die de parochie huurt. De vraag moet nu beantwoord worden of het, onder de huidige omstandigheden, verantwoord is deze multifunctionele ruimte te laten realiseren. De parochie huurt overigens tot de verbouw van het kerkgebouw de secretariaatsruimte en betaalt daarvoor huur en is uiteraard ook bereid huur te betalen voor bijvoorbeeld het Laarmanhuis. Als de verbouw gereed is, huurt de parochie de devotieruimte van HGE Investment B.V. Het wil verder met enkele parochianen werken aan behoud van de klokken, waarvoor ook middelen noodzakelijk zijn. Kortom, de parochie is zeker bereid middelen te investeren in Haarle, maar die moeten wel verstandig en verantwoord worden ingezet.

Het is een klap in het gezicht van vooral de vele vrijwilligers die zich jarenlang belangeloos en met veel inzet hebben bijgedragen de kerk en omgeving te onderhouden en de erediensten met hun hulp te ondersteunen.

In Haarle zijn gelukkig nog steeds vrijwilligers die zich met hart en ziel voor de geloofsgemeenschap inzetten. De parochie bestaat eigenlijk bij gratie van talloze vrijwilligers in Haarle en alle geloofsgemeenschappen (overigens bestaat ook het bestuur uit vrijwilligers). De vice-voorzitter heeft op 7 oktober herhaaldelijk benadrukt dat het bestuur deze vrijwilligers in het geloof zeer dankbaar is. De vraag is echter of de dankbaarheid voor de vrijwillige inzet afgemeten kan en moet worden aan de vraag of de parochie bereid is een forse huur te betalen voor een multifunctionele ruimte die, behalve voor vieringen en uitvaarten, niet voor andere doelen nodig lijkt en waardoor de exploitatie onverantwoord is. En dat terwijl alternatieven voorhanden zijn.

Meer dan 300 jaar parochie, gooit u weg. Staat er in de notities over de missionaire parochie niet dat locaties hun gebedsruimte (kerk) behouden en de voorgangers deze bezoeken om voor te gaan in vieringen. Wat zijn deze afspraken nog waard nu u zich door onze R.K. kerk opgestelde notitie, u zelf zich niet houdt aan deze notitie. Ook het beeldverhaal over de toekomst kerk is duidelijk hierin.

De parochie Heilig Kruis werkt eraan om een missionaire parochie te zijn, een parochie die probeert actief en met nieuw elan naar buiten te treden. Een missionaire parochie is niet alleen in de vieringen in een gebouw zichtbaar maar ook – en misschien wel vooral – daarbuiten. Een missionaire parochie herontdekt haar oorspronkelijke opdracht, die elke gedoopte van Jezus ontvangt, om de Blijde Boodschap te verkondigen aan wie Hem nog niet kennen.

De geloofsgemeenschap Haarle blijft natuurlijk onderdeel uitmaken van de parochie en dus blijven de pastorale zorg, de diaconale zorg en de (door-de-weekse) vieringen óók in Haarle. Het pastorale team zal zich daarvoor blijven inzetten. De in het beeldverhaal van Haarle beschreven pastorale activiteiten rond samenkomen en ontmoeten, de bijeenkomsten rond

inspireren, beleven en zingeven en het afscheid nemen en herdenken zullen door het pastoraal team blijvend ondersteund worden.

In Haarle zie we regelmatig bezoek in de kerk voor het opsteken van een kaarsje enz. dat is ook het doel. Een kerk is een open en toegankelijke ruimte voor iedereen. Je gaat niet naar een sporthal of recreatieruimte voor bezinning of kaarsje opsteken.

Dit is heel herkenbaar en wordt door het parochiebestuur onderschreven. Er zal daarom een devotieruimte worden ingericht die vrij en van buitenaf toegankelijk is. Bezoekers kunnen daar zich bezinnen en een kaarsje opsteken.

Bijzonder wrang is natuurlijk dat de locatie Haarle en de gemeenschap Haarle mee hebben gewerkt met het ontwikkelen van plannen om te komen tot een woonvorm van 24 uren zorg en overige huurwoningen. Dit heeft nog een lange weg te gaan. Er is ruimte in en buiten de kerk die niet geheel meer nodig is. Volledige bereidheid was er, er wordt en werd meegedacht en gesproken in werkgroepen. De parochianen in Haarle zijn nu de dupe van hun bereidheidwilligheid, de locatie Haarle blijft mogelijk met lege handen achter ondanks recente toezeggingen, welke in een notaris akte is vastgelegd. De organisaties waar u mee hebt gesproken zijn nu ongewild en ondoordacht mogelijk debet dat de locatie Haarle alles dreigt kwijt te raken. We voelen ons tegen elkaar uitgespeeld.

Het is bijzonder jammer dat de plannen van Reggewoon en Zorg Accent niet gerealiseerd konden worden. Ook de parochie had voor Haarle en de geloofsgemeenschap heel graag gezien dat deze plannen werkelijkheid waren geworden. Los van de enorme betekenis van dit plan voor de inwoners van Haarle kon de parochie, zoals eerder opgemerkt, eveneens gebruik maken van de multifunctionele ruimte. Door HGE Investment B.V. wordt alsnog bezien in hoeverre een combinatie van Wonen en Zorg mogelijk is. De heer Besten heeft ons gezegd dat de ambitie 24 uren zorg aan te bieden nog steeds actueel is, maar dat onduidelijk is welke zorgorganisatie die zorg bereid is te bieden, aan welke doelgroep (?), op welke manier (?) en op welke termijn (?). Daar is de parochie verder niet bij betrokken. Het dilemma om wel of geen gebruik te maken van een multifunctionele ruimte in de voormalige kerk is hierboven uitvoerig beschreven. Om bij deze beslissing alle informatie van alle kanten te kunnen betrekken, heeft het parochiebestuur in de afgelopen zomer inderdaad met diverse partijen gesproken. De opbrengst van die gesprekken is in deze notitie opgenomen. Het parochiebestuur is verantwoordelijk voor haar besluit. De partijen die wij gesproken hebben, staan hier verder buiten.

Wij zijn heel erg bezorgd over het voortbestaan van de geloofsgemeenschap Haarle, de ziel wordt uit het dorp gehaald. Een eigen religieuze ruimte ondersteunt de katholieke/christelijke identiteit.

Het parochiebestuur begrijpt deze zorg. Het is erg ingrijpend wanneer de deuren van een kerken gesloten worden. De geloofsgemeenschap zal dus van andere ruimten gebruik moeten maken. Daarvoor is de multifunctionele ruimte in de voormalige kerk een mogelijkheid. Let wel: een multifunctionele ruimte. Dat was in de plannen van Reggewoon en Zorg Accent de

bedoeling en dat is bij huur van HGE Investment B.V. evenzo het geval. Er is dus in beide gevallen geen sprake van "een eigen religieuze ruimte".

De mondeling gestelde vragen door Wim Kinds op 7 oktober:

Waarom zo'n haast. De boeldag is nu verschoven naar volgend voorjaar, dat geeft tijd voor overleg en tijd om het te kunnen organiseren. Dit besluit hoeft toch ook niet op 1 november genomen te worden, kan ook naar volgend jaar.

De datum van 1 november 2024 is opgenomen in het contract met HGE Investment B.V. Die uiterste datum is bepaald omdat HGE tijdig moet weten of in de planvorming (en het daarop volgende vergunningetraject) rekening moet worden gehouden met een multifunctionele ruimte. Haarle heeft er belang bij dat de planvorming en het vergunningetraject niet worden vertraagd.

Waarom is het hele kerkgebouw verkocht. Parochie had toch prima een ruimte in de kerk in eigendom kunnen behouden.

Neen, dat was niet mogelijk en overigens ook niet wenselijk. De parochie stoot kerkelijke eigendommen af, om de welbekende redenen, en huurt vervolgens ruimten. Dat was ook de bedoeling in het plan van Reggewoon en Zorg Accent. De parochie kon daarin een ruimte gratis gebruiken.

U kunt de opbrengst van het kapitaal van Haarle ook beschikbaar stellen aan een kerkruimte in Haarle, er zijn mogelijkheden genoeg.

Het bestuur snapt deze opmerking niet goed. De parochie stoot in Haarle en andere dorpen kerkruimten af. En huurt vervolgens accommodaties om de pastorale en diaconale presentie in de geloofsgemeenschappen vorm te blijven geven.

Hoe kan het dat PB nu pas tot besef komt dat er huur voor de ruimte betaald moet worden. Ieder weldenkend mens weet toch als het niet je eigendom is dat je dan moet betalen voor gebruik.

Het parochiebestuur heeft zich uiteraard vanaf het begin gerealiseerd dat er huur moet worden betaald. Er is toen al gelijk een huurprijs afgesproken. Het dilemma is dan ook niet de huurprijs, maar de vraag wie over ca. vier/vijf jaar de multifunctionele ruimte gaat beheren, wie er, naast de parochie, gebruik van zal maken en of de ruimte exploitabel is. In de plannen van Reggewoon en Zorg Accent was het gebruik van de multifunctionele ruimte gratis.

Wij willen inzage in de verslagen van de gesprekken die PB heeft gehad met de organisaties in Haarle

Er zijn van de gesprekken geen afzonderlijke verslagen gemaakt. De weergave van de gesprekken vindt u terug in de notitie. De gesprekspartners hebben de op hen betrekking hebbende teksten geaccordeerd.

Reeds in 2020 is gevraagd waar de kerk klokken geplaatst kunnen worden:

- *Zijn de kerk klokken nog eigendom van de parochie?*
De klokken zijn verbonden met het gebouw en daarmee formeel eigendom van HGE Investment B.V. Wij hebben eerder al met HGE Investment B.V. afgesproken dat wij de klokken op onze kosten kunnen verplaatsen naar een andere plek.
- *En waar denkt u deze te kunnen plaatsen?*
Tijdens de bijeenkomst met de parochianen in mei en ook op 7 oktober is de suggestie gedaan om de klokken onder te brengen in een klokkenhuis, bijvoorbeeld op de begraafplaats. Die mogelijkheid gaan wij onderzoeken, samen met enkele betrokken parochianen die zich op 7 oktober hebben opgegeven.
- *Of haalt u een van de fundamentele symbolen van de geloofsgemeenschap weg. Of vindt u dat niet belangrijk. Bewuste volledige ontmanteling van de geloofsgemeenschap?*
Neen, dat is zeker niet de bedoeling.

Conclusie:

Het parochiebestuur heeft in een tweetal vergaderingen al hetgeen is ingebracht uitgebreid besproken. De emotionele betekenis van de multifunctionele ruimte in de voormalige kerk wordt heel goed begrepen. Alle voors en tegens zijn zorgvuldig tegen elkaar afgewogen. Het bestuur heeft uiteindelijk besloten om HGE Investment B.V. vóór 1 november 2024 te laten weten dat de parochie geen gebruik zal maken van de optie om in de herbestemmingsplannen van de voormalige H. Sebastianuskerk een multifunctionele ruimte op te nemen, die vervolgens na de verbouw van de kerk voor een periode van minstens zeven jaar door de parochie wordt gehuurd.

Het parochiebestuur heeft zich verder de vraag gesteld hoe het zover heeft kunnen komen en of het bestuur een verwijt treft. In een zelfreflectie verwijt het bestuur zichzelf dat het zich, nadat Reggewoon en Zorg Accent zich hadden teruggetrokken, de consequenties van de gewijzigde context onvoldoende heeft gerealiseerd en het bestuur bijvoorbeeld toen al niet een behoefteonderzoek etc. is gestart. Het bestuur had al eerder klare wijn moeten schenken. Dat rekent het bestuur zichzelf aan en daarvoor biedt het excuses aan. Het bestuur zal in een brief aan de vrijwilligers en parochianen het besluit en ook de zelfreflectie toelichten.

24 oktober 2024

Bijlage 1

Haarle 07-10-2024.

Voorzitter graag wil ik wat meer zeggen over de meer dan 300 jaar parochie Sint Sebastianus Haarle.

In die 300 jaar is in Haarle, maar liefst 4 keer een nieuwe kerk gebouwd en daartoe ook enkele keren extra grond verworven. Alle kerken werden steeds gebouwd met geld, bijeengebracht door eigen parochianen en met inzet van vrijwilligers n kon door die inzet en toewijding van dezelfde vrijwilligers, het onderhoud en ook de exploitatie bekostigd worden. Nooit heeft het Bisdom ook maar iets aan financiën bijgedragen in die 300 jaar. Sterker nog voorzitter, toen Nieuw Heeten en Mariënheem zelfstandige parochies wilden worden heeft Haarle geld ingezameld om in die plaatsen een kerk te kunnen bouwen. Nu de kerk verkocht is voor een flink kapitaal, wordt dit stukje historie schijnbaar allemaal vergeten, Maar kunt u voorzitter, begrijpen dat het gevoel in Haarle leeft dat we ons bestolen voelen door het parochiebestuur omdat het huidige parochiebestuur geen euro van dat kapitaal wil gaan investeren in een gebedsruimte in Haarle?

Het is een klap in het gezicht van vooral de vele vrijwilligers die zich jarenlang belangeloos en met veel inzet hebben bijgedragen de kerk en omgeving te onderhouden en de erediensten met hun hulp te ondersteunen.

Het is nog geen 10 jaar geleden dat de "vette" spaarrekening van Haarle ook al overgeheveld werd naar Raalte, waar nota bene o.a. gelabeld geld aan Haarle in was ondergebracht.

Voorzitter ik denk niet alleen, maar weet gewoon, dat over uw handelwijze heel veel afkeuring leeft onder de bevolking van Haarle en wil u graag meegeven uw standpunten nog eens te herzien omtrent de verdeling en de inrichting van, en zeg het met nadruk, ONS kerkgebouw. Dank u wel.

Gerard Albers

Bijlage 2

Haarle 07-10-2024

Reactie op het voornemen om geen ruimte in de kerk volgens afspraak juni 2024 beschikbaar te stellen.

Locatie Haarle van parochie Heilig Kruis heeft vele trouwe vrijwilligers die zich 100 procent inzetten voor de locatie Haarle. Enkelen zijn recent nog gewaardeerd met een koninklijke onderscheiding.

De contact personen in onze locatie waren erg geschrokken van een concept bericht die zij ontvingen van PB welke geplaatst zou worden in de Korenschoof van 13 september 2024.

Daarin gaf het PB aan met meerdere organisaties uit Haarle te hebben gesproken over de recent (juni 2024) toegezegde ruimte in de verkochte kerk.

Schrik, van hebben wij wat gemist, hebben wij niet opgelet, hadden wij wat moeten doen om de parochianen te informeren.

Contact met het PB leverde op dat PB achter hun rug om met meerdere organisaties in ons dorp had gesproken over de toekomst van de kerkruimte, locatie Haarle.

Hoe bestaat het, 4 maand na de toezegging over de toekomstige ruimte in de kerk, achter de rug om van de actieve parochianen, met anderen te gaan spreken, over hoe het verder moet met de locatie.

Het is of je de actieve vrijwilligers van de wal in de sloot kiepert.

(Maar, hebt u ook met deze organisaties besproken hoe zij meegaan helpen bij de organisatie van viering. Dat zou toch het minste zijn dat u de locatie vrijwilligers daar niet mee belast.)

Nadat de dames contact met PB hadden gehad, is er op 9 september in het kerkzaaltje een eerste toelichting geweest op het voornemen. Aanwezig PB. Ton Strien, Bernadet Albers, Geert Hannink.

In een ruimere setting Vanuit Haarle is toen een toelichting gegeven op, en zijn een aantal zaken besproken. De conclusie was onthutsend.

Meer dan 300 jaar parochie, gooit u weg.

Staat er in de notities over de missionaire parochie niet dat locaties hun gebed ruimte (kerk) behouden, en de voorgangers deze bezoeken om voor te gaan in vieringen.

Wat zijn deze afspraken nog waard nu u zich door onze R.K. kerk opgestelde notitie, u zelf zich niet houdt aan deze notitie.

Ook het beeldverhaal over toekomst kerk is duidelijk hierin.

Mensen gaan op hun (vakantie) reizen heel vaak een kerk bezoeken, een kaarsje opsteken, of gewoon even stil te zijn, na te denken over hun geloof, te genieten van - en nadenken over de betekenis van symbolen waaraan ons geloof en katholieke kerken zo rijk zijn.

Een echt lokaal symbool is het luiden van onze klokken bij alle bijzondere momenten, vooral bij het overlijden van een inwoner enz.

In Haarle zien we ook regelmatig bezoek in de kerk voor opsteken van een kaarsje enz. dat is ook het doel. Een kerk is een open en toegankelijk ruimte voor iedereen.

Je gaat niet naar een sporthal of recreatie ruimte voor bezinning of kaarsje op steken.

Naast 300 jaar parochie wat met uw voornemen volledig verdwijnt, pikt u ook 1 tot anderhalf miljoen euro in zonder dat dat u locatie Haarle 1 euro compensatie biedt.

Wie was dat toch die zei over locatie Haarle "rupsje nooit genoeg". Het was wel een heel bekende, iets vriendelijker met zijn parochianen omgaan lijkt mij op zijn plaats.

Ik weet wel wie nooit genoeg heeft, De Kruisverheffing in Raalte, dat is het probleem.

Een zwak bestuurs beleid wentelt u af op een locatie.

Met twee procent van 1 miljoen, 20.000 kun u al een deel of geheel de huur betalen van de toegezegde kerkrimte.

Bijzonder wrang is natuurlijk dat de locatie Haarle en de gemeenschap Haarle mee willen werken met het ontwikkelen van plannen om te komen tot een woonvorm van 24 uur zorg en overige huur woningen.

Er is ruimte in en buiten de kerk die niet geheel meer nodig is. Volledige bereidheid was er, er wordt en werd meegedacht en gesproken in werkgroepen.

De parochianen in Haarle zijn nu de dupe van hun bereid willigheid, de locatie Haarle blijft met lege handen achter ondanks recente toezegging, wat op papier staat, over een ruimte in de kerk. Stank voor dank.

Dat kan ook anders, in Winterswijk is bv een kerk verkocht, een gedeelte van het geld is naar de locatie gegaan.

Investeer geld in een eigen ruimte, houd het in eigendom, dat kost minder dan huren waar je van de huurder afhankelijk blijft, neem niet al het geld mee naar Raalte.

Jammer dat u met organisaties in Haarle hebt overlegt zonder de locatie Haarle als medegespreks partner te hebben betrokken bij de gesprekken.

De kerk in Haarle was eerder, maar ook in een nieuwe vorm geen concurrent van de overige ruimtes in Haarle.

Deze organisaties zijn nu ongewild en ondoordacht debet dat de locatie Haarle alles kwijt raakt.

Ongeloof heerst er omdat je van een PB mag verwachten dat zij met respect omgaan met hun parochianen en vrijwilligers, PB zou het voorbeeld moeten zijn van betrouwbaarheid, respect en mededogen.

Pijnlijk omdat u nooit het door u gewenste beleid hebt besproken met vrijwilligers in de locatie en met overige parochianen, u hebt ze weggezet als niet belangrijk.

Uw houdt geen jaarlijkse parochie vergadering (van de hele parochie) meer waar u het te voeren beleid kunt toelichten, en met parochianen in gesprek kunt. Achter de rug om van de gelovigen hebt u uw eigen koers gevaren.

Wij hebben gezien dat u daarin hebt gefaald, meerdere personen zijn daarom opgestapt uit commissies en werkgroepen, omdat u ze genegeerd, gekleineerd en in de kou hebt laten staan.

Het opstappen van de leden van de werkgroep TKO had al een waarschuwing moeten zijn, Daarna volgden andere vrijwilligers.

Het is als of kinderen het huis van hun ouders verkopen zonder zich af te vragen waar de ouders naar toe moeten, en dat ze zorgplicht hebben voor elkaar.

Vraag die gesteld is op 9 september.

Waarom zo'n haast, boeldag is nu verschoven naar volgend voorjaar, dat geeft tijd voor overleg en tijd om het te kunnen organiseren.

Dit besluit hoeft toch ook niet op 1 november genomen te worden, kan ook naar volgend jaar.

Vraag:

Waarom is het hele kerkgebouw verkocht, parochie had toch prima een ruimte in de kerk in eigendom kunnen behouden.

Vraag;

U kunt de opbrengst van het kapitaal van Haarle ook beschikbaar stellen aan een kerkrimte in Haarle, er zijn mogelijkheden genoeg.

Vraag;

Hoe kan het dat PB nu pas tot besef komt dat er huur voor de ruimte betaald moet worden. Ieder weldenkend mens weet toch als het niet je eigendom is dat je dan moet betalen voor gebruik.

Vraag:

Wij willen inzage in de verslagen van de gesprekken die PB heeft gehad met de organisaties in Haarle.

Vraag;

Reeds in 2020 is gevraagd waar de kerk klokken geplaatst kunnen worden.

- Zijn de kerk klokken nog eigendom van de parochie?
- En waar denkt u deze te kunnen plaatsen?

- Of haalt u een van de fundamentele symbolen van de geloofsgemeenschap weg. Of vindt dat niet belangrijk. Bewuste volledige ontmanteling van de geloofsgemeenschap?

Wim kards

Bijlage 3

IIHOOR, DE KLOKKEN LUIDEN!"

In veel huizen zeggen bewoners dat tegen elkaar wanneer ze om 11.00 uur de klokken van de kerk horen luiden. Het is dan voor iedereen duidelijk dat een dorpsbewoner is overleden. Meelevend als we zijn, willen we dan het liefst zo spoedig mogelijk weten voor wie deze 'doodsklokken' luiden. Het gebeier van de klokken horen we ook bij andere gelegenheden, vooral bij de aankondiging van kerkdiensten. Toen horloges nog geen gemeengoed waren, werd het aantal slagen van de kerkklok geteld om te weten hoe laat het was. De boeren in het veld knielden om twaalf uur als de zogeheten Angelusklok sloeg: een teken om naar huis te gaan of om na gebed de maaltijd op de akker of in het weiland te gebruiken.

Haarle heeft een rijke maar 'pas' in 1817 wordt vermeld dat er klokken in de kerktoren kwamen: "In 1817 kwam een orgel in de kerk als ook 2 klokken in den toren, welke klokken gekocht zijn in het klooster te Glane achter Enschede en door Loenink van daar naar Haarle zijn overgebracht." De grootste was gemaakt in 1686 en had een diameter van 42 centimeter. De Nederlandse vertaling van de Latijnse tekst erop luidt: "Deze klok zal eindelijk het uur laten noteren." Deze klokken kwamen dus te hangen in de kerk die in 1793 gebouwd was en zijn later verplaatst naar de in 1916 in gebruik genomen neogotische kerk.

Het was voor de redactie niet te achterhalen waarom de klokken in 1925 uit de toren werden gehaald. De grote werd voor f 135, verkocht aan de R.K. Kerk in Dalftsen. De kleinere klok uit 1729 met een diameter van ruim 27 centimeter, kwam vanaf 1925 bij de ingang van de St. Sebastianusschool te hangen. Het hoofd der school trok aan het touw waarop de

Angelus: beroemd schilderij van Jean-François Millet (1857)

Haarle heeft een rijke parochiegeschiedenis, maar 'pas' in 1817 wordt voor het eerst vermeld dat er klokken in de kerktoren klepel en klok zorgden voor een welluidende start van de schooldag. In de Tweede Wereldoorlog eisten de Duitsers ook in Haarle kerkklokken op, maar werd niet aan de school gedacht, de redding voor de klok. Deze hangt sinds 1971 als cultureel erfgoed in een fraaie klokkenstoel bij de entree van Kath. Basisschool 'Op Weg'.

Eigenlijk is het best bijzonder dat genoemde klokken destijds een andere bestemming kregen, want pas twee jaar later kwamen andere klokken in de toren. In het notulenboek van het kerkbestuur schrijft bastoor Langedijk op 21 oktober 1924: "Goedkeuring van de Aartsbisschop om drie luidklokken in de toren- de grootste klok van de familie Geertman, de tweede door de giften van de parochianen, de derde door de kerkenkas- te bekostigen."

De parochiekerk te Haarle

vuiükt met drie fraaie klokken, welke

den

heer mken P. v. Barden plechtig

Op 25 oktober 1925 beslist het kerkbestuur om de balken uit de oude openbare school te gebruiken voor de klokkenstoel van de nieuwe klokken die in de toren zullen komen. De drie nieuwe klokken werden één voor één met paard en wagen opgehaald van het

station van Haarle.

ook in Haarle kerkklok niet aan de school gec de klok. Deze hangt si erfgoed in een fraaie k entree van Kath. Basis

De klokken werden

gewijd op 26

oktober 1927. Het

was gebruikelijk dat

klokken een eigen

naam kregen. Deze

drie kregen de

namen: H. Antonius,

H. Maria en H.

Joseph.

1925 Op de wagen zitten drie jongens: Jan Nahuis.

Kemps en Dorus Kemper. V.l.n.r.: H. Vloedgraven (Da), H. Jorink, G. Wagenmans, B. Lankhorst, Geertman, H. Vloedgraven sr (Da), G.

Wolterink.

gewijd. Een foto van de plechtigheid.

1925 De kerk staat in de steigers om de nieuwe klokken op te kunnen hangen. Links is nog iets van St. Jozefgebouw te zien.

De parochianen zullen blij zijn geweest met deze nieuwe aanwinsten. Die blijdschap kreeg een domper tijdens de Tweede Wereldoorlog. In september 1942 viel het besluit om kerkklokken in beslag te nemen, de 'Rustungsinspektion' regelde dat. Op een klein bonnetje aan pastoor Hasselbach staat in rood een stempel van die instantie. De Duitsers eisten de klokken op om het brons te smelten en er kanonnen van te gieten. Op 24 maart 1943 werden de drie klokken door de Duitsers gevorderd en uit de toren gehaald. Hoofduitvoerder J.v.d. Woude stuurde daarover bijgaand bericht naar pastoor Hasselbach:

aan deled. Heer Pastoor,
Der R.K. Kerk te,
Haarle
Aan deled. Heer,

Hiernaede verklart ondergetekende Hoofduitvoerder J.v.d. Woude
Leden van de R.K. Kerk te Haarle te hebben onvevangen
1 Klok met een diameter van 106,2 en een gewicht van 610 kg No. 41 B.
1 Klok met een diameter van 83 en een gewicht van 400 kg No. 34 A.
1 Klok met een diameter van 94 en een gewicht van 350 kg No. 33 A.

Haarle, 24 maart 1943

Hoofduitvoerder: J.J.J. Woude
[Handwritten signature]

Hoofdaannemer van het verwijderen van de klokken in Nederland was de Limburgse ondernemer P.J. Meulenberg ('Klokken Peter'). Zijn werkgebied was oorspronkelijk Limburg, maar al gauw groeide het bedrijf uit tot 400 medewerkers. In totaal 6700 klokken zijn verzonden naar de smeltovens in Hamburg, 4600 zijn er daadwerkelijk omgesmolten. Meulenberg werd na de oorlog veroordeeld tot negen jaar gevangenisstraf.

P. J. MEULENBERG Het verdwijnen

Aannemersbedrijf van de klokken was een grote domper voor de

HEERLEN
Aannemersbedrijf
S' 4440 - 3040, 10
Tea. u 4440 - 50u

mensen in Haarle, maar er kwam een tijdelijke oplossing. Gedeelte van de bon die pastoor Hasselbach ontving T.G. de Kempnaer - van Wulfften Palthe schreef daarover in haar boek 'De Sprengenberg en zijn omgeving' (1967): Daar de Duitsers klokken in ons land st. alai en ook de kerk van Haarle varen, was de torenklok van de zoo gauw mogelijk door in gond gegraven. Toen de bevrijding gekomen was. vroeg of de kerk onze klok zoo moét Spoedig werd die uitgegraven en de Canadeezen bràuten de klak in ea jeep naar kerk, waar hij nu voor de kerkdiensten luidde. Steeds echter. als ik me daar in de buurt de k.l& luidcn, ik: "Aan tafel Het was namelijk de van de Sprengenberg geweest.

De parochianen waren natuurlijk blij met deze geste van de bewoners van de Palthetoren. Het kerkbestuur had al wel ingezien dat de door de Duitsers gestolen klokken niet terug te krijgen waren.

Daarom werd op 22 mei 1944 besloten een 'klokkenfonds' op te richten om gelden te krijgen voor de aanschaf van nieuwe klokken. Een aanvraag gaat naar het bisdom toe als de financiering rond is:

W. M. A. v. RIJN
Pastoor Haarle 104
Haarle 31 Haart
1948

Het R.K. Kerkbestuur van den H. Sebastiaan te Haarle
verzoekt bij dezen de vrijheid Uwe Excellentie eerbiedig verzoekt
te vragen, om te mogen overgaan tot het bestellen van 3 klok-
ken met elektrische luidinrichting, ter vervanging van de
3 geroofde klokken. De kosten zijn geschat op f. 6500, welke
vijf en zestig honderd gulden. Door de parochianen is voor dat
bed f. 3000, welke drie honderd gulden bijeengebracht.
De resterende f. 3500 welke vijf en zestig honderd gulden kunnen
betwold worden uit het bezit der kerk.

Het eerbiedige hoogenblijft
Van Uwe Excellentie de gehoorzame dienaar
[Handwritten signature] Voorzitter
[Handwritten signature] Secretaris.

De bisschoppelijke goedkeuring levert geen problemen op. Toen in 1949 drie nieuwe klokken in de toren kwamen te hangen, kregen deze weer de namen van H. Antonius. H. Maria en H. Josef. Op 19 juli 1949 schreef de Twentsche Courant: "Eind vorige week arriveerden de nieuwe kerkklokken-

Maandagmiddag om 5 uur werden deze door Deken Oostveen met assistentie van geestelijkheid uit de buurtparochies gewijd. Voor deze plechtige gebeurtenis bestond grote belangstelling van de parochianen."

Veel is vergaderd over de totstandkoming van de nieuwe kerk van 1964. Het kerkbestuur ging daarbij op zoek naar mogelijkheden om een goede klokkentoren te realiseren.

Op 25 februari 1963 wordt in de vergadering gemeld: "Nadat de firma Eijsbouts uit

Vilsteren, Lemelerveld en St. Joseph Almelo).

De financiering was uiteraard een flinke lastenpost, maar er kwam een oplossing uit niet verwachte hoek. Op 17 maart 1963 werd na de Hoogmis een bijeenkomst gehouden van het kerkbestuur en de parochieraad. De voorzitter (pastoor Lohuis) deelde vertrouwelijk mee dat de Koninklijke Stoom Weverij uit Nijverdal (KSW) de luidassen, luidmotoren etc. cadeau wilde geven. Vanzelfsprekend werd dit algemeen een zeer royale geste

' 170

Klokken worden omhoog gehesen in het kerkgebouw dat bijna gereed is (1964).

Asten reeds een offerte gedaan had voor uurwerk en luidapparaten etc., zou ook de firma Hogen uit Duivendrecht hiertoe vrijblijvend uitgenodigd worden." Deze firma had nl. in verschillende parochies in Overijssel een luidapparaat geleverd, tot volle tevredenheid van het begin af (bijv.

gevonden. Door terugloop van de werkgelegenheid in de landbouw vonden veel jonge Haarlénaren nieuwe werkgelegenheid in de textielfabriek in Nijverdal. Dat verhoogde de betrokkenheid van het bedrijf met Haarle.

In een kerktoren hangen de klokken behoorlijk beschut, bij de gekozen constructie van de kerk van 1964 was dat heel anders: weer en wind hebben daar veel meer grip op.

Al in 1972 was het nodig om de klokkentoren van een nieuwe verflaag te voorzien. Het aantal keren dat een monteur storingen moest verhelpen was behoorlijk groot. Elektraman Ben Knobben (Fzn) is er vooral in de zeventiger jaren van de vorige eeuw vele uren druk mee geweest. Dat leidde blijkbaar tot onvoldoende, structurele

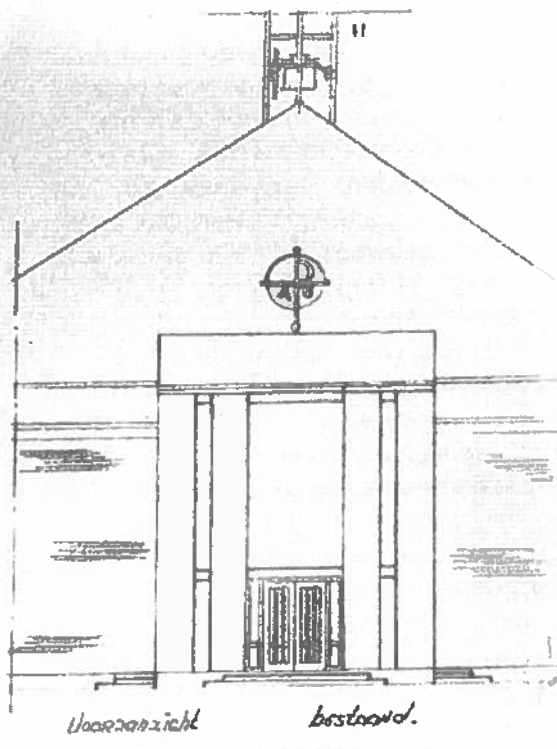
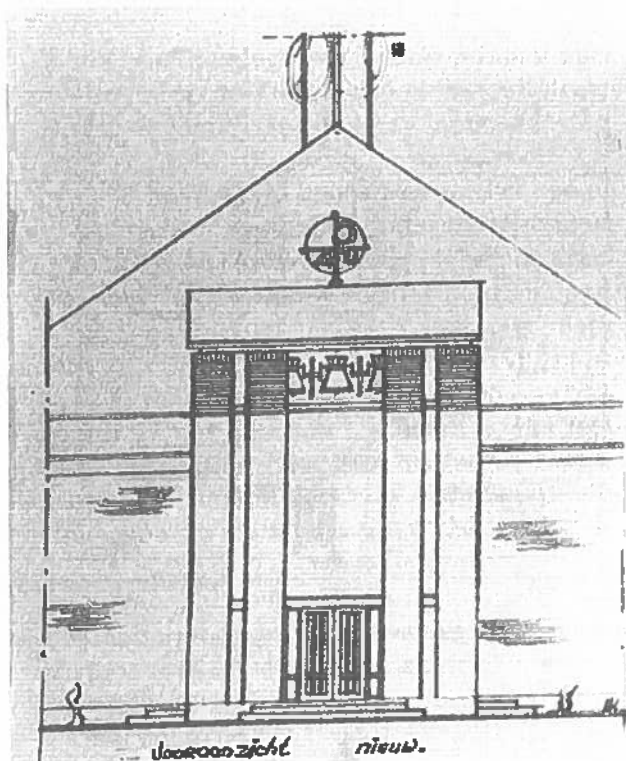
oplossingen. Daarom riepen Ben Knobben, Herman Knobben, Hein Schoot Uiterkamp, Johan Tuller en Frans Hutten in 1980 de werkgroep "Laat onze klokken weer luiden" in het leven. In Informatie Haarle stelde de groep zich voor en gaf info over de plannen. De klokken hangen te veel in weer en wind, voortdurend zijn er lekkages". Na overleg met de architect van de kerk werd het plan uitgewerkt om boven de hoofdingang van de kerk de nieuwe, overdekte plek voor de klokken te maken. Het uurwerk en het kruis zouden wel op de oude plek blijven. De werkgroep riep de

met het kerkbestuur, het bisdom en klokkenkenners.

DE KLOKKEN te hebben alle betvaren tegen onze oorspronkelijke plannen bekeken —et diverse deskundige. Een nieuwe klokkentoren naast de kerk, of bWen ons dure orgel en zie oaat dat betalen ? re hebben beloofd te zoeken nur een alternatieve oplossing Ole is er.

Dee enige haalbare en betaalbare oplossing is, geen nieuwbou, naar herstel en verbetering de netu*ste materialen en vindingen met 10 Saer garantie. Het 50.000 zijn ae absoluut rond. Zonder kapt tui vernictlgtng, zonder atbraak, zonder dure nieuwbou*, tonder gevaar voor het orgel. De oplossing is dus. herstel

hulp van de parochianen in om te willen bijdragen in de kosten die 102.660 gulden zouden bedragen.

Zeer regelmatig werden de parochianen op de hoogte gehouden over de stand van zaken, de eerste gelden kwamen vlot binnen. Er zijn mensen die wel willen bijdragen, maar dat niet via de bank willen doen. In vier maanden tijd is al 16.450 gulden geschonken. In de kersttijd in 1980 weigerden de klokken weer en daarom klom als ludieke actie klokkengebeier via een luidspreker door het dorp. Geen vergelijk met de originele klokken, reden om de actie nog eens Rink aan te wakkeren. De werkgroep kreeg echter met tegenstand te maken en zegde toe naar goedkopere alternatieven te zoeken. Er volgde overleg van de werkgroep

en aanmerklijke ver. van de bestaande klokkenstoel en een beiere bereikbaarheid, zodat ook hetonderhoud Einder duuc wordt.

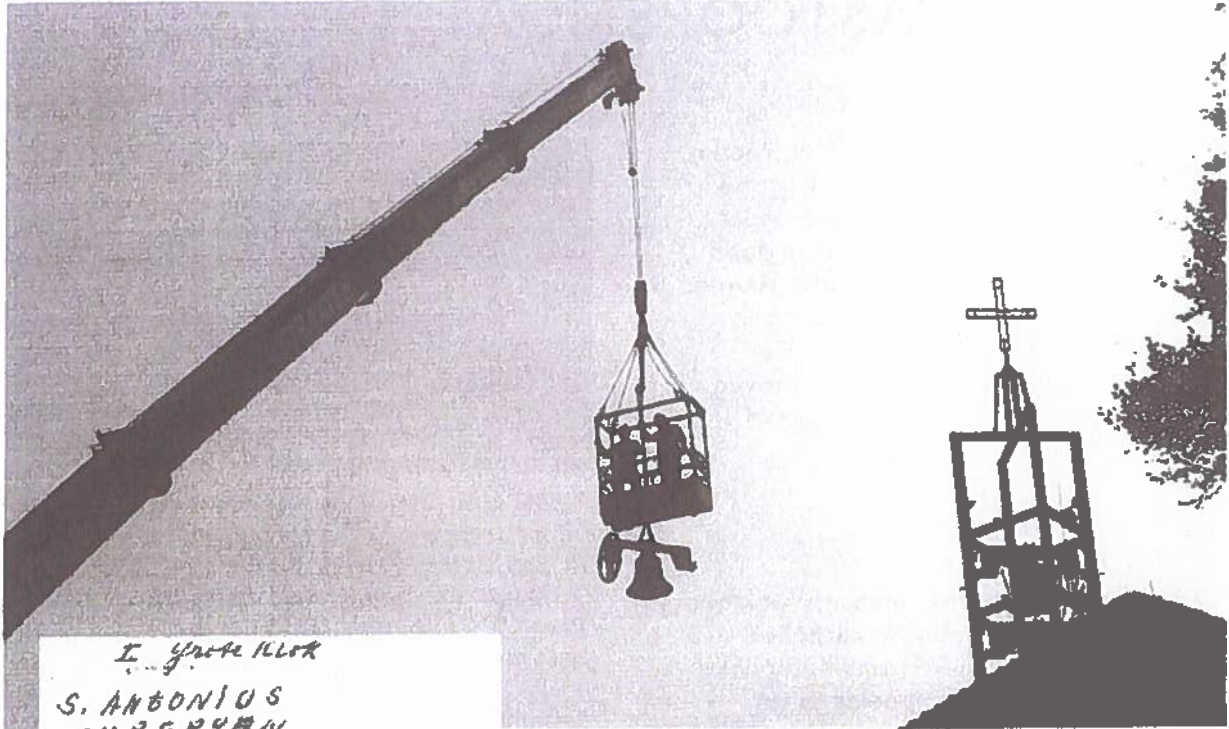
tos t. 21.379,- toegezegd en t. a) contant gegeven. Het kerkbestuur aag en kan dit aan herstel nog f. 10.000.- besteden. Als iedereen het dit plan eens is en er daadwarkeli\$kachter gaat staan. luiden nog dit Saar de Rokken aeer en blijven we bij de tijd.

De «rkgroep

/ 172

De parochianen waren blij met deze nieuwgevonden oplossingen die heel kostenbesparend waren, de problemen waren nagenoeg opgelost. In 2014 was het nodig om de klokken naar beneden te halen: de rubbers van het klepelleer waren doorgesleten. Gelijktijdig konden mankementen aan wijzerplaat en wijzers worden verholpen.

Het naar beneden halen van de klokken gebeurde op 29 september 2014. Op de klokken was 1949, het jaartal van gieten, goed leesbaar, evenals de naam van de fabrikanten: Van Bergen Heiligerlee en Jongerius Amersfoort. Na reparaties in Stiphout (NB) werden Maria, Antonius en Joseph teruggeplaatst op 1 december. Het was opvallend stil in Haarle toen de klokken zich enkele maanden niet lieten horen. Ze horen bij het dag- en jaarritme van een dorp. In vroegere jaren luidden ze zeker driemaal op een dag: 's morgens om zes uur, om twaalf uur en 's avonds om zes uur. Momenteel zijn dat geen tijden waarop gelovigen vaste gebeden aan het bidden zijn.

I. Grote Klok
 S. ANTONIUS
 VAN BERGEN
 HEILIGER LEE
 JONGERIUS
 AMERSFOORT - 1949.

II
 S. MARIA
 VAN BERGEN
 HEILIGER LEE
 JONGERIUS
 AMERSFOORT - 1949
 III Kleine Klok

S. JOZEF
 VAN BERGEN
 HEILIGER LEE
 JONGERIUS
 AMERSFOORT. 1949.

In 2024 is het kerkgebouw verkocht en tijdens informatiebijeenkomsten is er enkele 2024 is het kerkgebouw verkocht en

tijdens informatiebijeenkomsten is er enkele keren voor gepleit om de kerkklokken te behouden voor het dorp. De toekomst zal *Opdrift v.d. Klokken* leren in hoeverre het mogelijk gebleken is ze op een andere plek te situeren.

Het aantal kerkdiensten is de laatste jaren sterk verminderd zodat we

Wilt u de kokken horen beieren, kijk/luister via YouTube/ klokken van Haarle.

de klokken minder vaak horen. De specifieke feestklokken zoals we die bij huwelijksvieringen hoorden, kennen we *Henrie Bouwhuis* haast niet meer omdat kerkelijke huwelijken een bijzonderheid zijn geworden. Bij het overlijden van mensen horen we nog regelmatig klokken die we om die reden eigenlijk liever niet willen horen...

Bijlage 4

Haarle 10-10-2024

Aan: Bestuur parochie Heilig Kruis Raalte

Kerkstraat 8

8102 EA Raalte

C.c. Bisdom Utrecht

Zijne Eminentie W.J. Kardinaal Eijk

Postbus 14019

3508 SB Utrecht

Maandag 7 oktober 2024 was er een bijeenkomst het Sint- Sebastianus kerkgebouw in Haarle.

Onderwerp was het bericht dat half september in het blad De Korenschoof stond over toekomst kerkruimte.

Op 7 oktober kwam naar voren dat het bestuur van parochie Heilig Kruis voor 1 november 2024 bericht moet doen aan de koper van de kerk, HGE , over de toegezegde ruimte in de kerk voor de locatie Haarle.

Waarom wisten de parochianen niet dat dit besluit in de verkoop akte stond.

Logisch dat er maar beperkte afspraken zijn gemaakt met de vrijwilligers van locatie Haarle, over beheer ruimte, verbouw kan immers nog wel twee of drie jaar duren.

In de akte van verkoop van juni 2024 is deze ruimte definitief vastgelegd.

Hoe kan het dat 4 maand en na de notaris aktepassering de akte ter discussie wordt gesteld.

Waarom zijn de betrokken parochianen en de vrijwilligers hiervan niet veel eerder in kennis gesteld, want kennelijk was er de wens bij het parochiebestuur er al kort na de aktepassering.

Nu op 7 oktober 2024 pas een eerste informatie.

Het is duidelijk dat u van locatie Haarle geen passende antwoorden voor 1 november 2024 kunt verwachten, die tijd is veel te kort, dat lukt niet.

Dus houdt u aan ,uw afspraken die in het kader van de verkoop zijn gemaakt.

Immers u als bestuur wel gesprekken gaat voeren in het dorp kort na de aktepassering buiten de vrijwilligers van de geloofsgemeenschap om, dan is dat onbetrouwbaar.

De organisaties, (met bestuursleden vaak niet kerk betrokken,) die ruimtes beschikbaar te denken hebben in Haarle, zeggen dit, niet op ideële gronden maar louter op financiële basis.

Waarom deed u dat, geen vertrouwen in de geloofsgemeenschap?

U hebt wel vertrouwen in deze organisaties, kunnen we aannemen dat u afspraken hebt gemaakt hoe zij de aankleding van de ruimte voor vieringen verzorgen en de vieringen voor bereiden.

1

Meer dan 300 jaar parochie, gooit u weg.

Staat er in de notities over de missionaire parochie niet dat locaties hun gebedsruimte (kerk) behouden, en de voorgangers deze bezoeken om voor te gaan in vieringen.

Wat zijn deze afspraken nog waard die met u zijn gemaakt als u zich door onze R.K. kerk opgestelde notitie, u zelf zich niet houdt aan deze notitie.

Ook het geschetste beeldverhaal Geloofsgemeenschap Haarle is hier duidelijk in.

De beeld verhalen per locatie zijn onderdeel van het beleid parochie Heilig Kruis. over toekomst Heilige Kruis verheffing kerk is duidelijk hierin.

Er is hier een beschikbare ruimte voor nodig.

Mensen gaan op hun (vakantie) reizen heel vaak een kerk bezoeken, een kaarsje opsteken, of gewoon even stil te zijn, rustig te zitten, na te denken over hun geloof, te genieten van -

en proberen te begrijpen **de betekenis van symbolen, gebeden, teksten** waaraan ons geloof en katholieke kerken zo rijk zijn.

Een aangeklede, sfeervolle ruimte om te ontmoeten, bezinnen, vieren, verbinding en ons geloof te verdiepen voor jong en oud is essentieel.

Een echt lokaal symbool is het luiden van onze klokken bij alle bijzondere momenten, vooral bij het overlijden van een inwoner enz.

In Haarle zien we ook regelmatig bezoek in de kerk voor opsteken van een kaarsje enz. dat is ook het doel. Een kerk is een open en toegankelijk ruimte voor iedereen.

Je gaat niet naar een sporthal of recreatie ruimte voor bezinning of kaarsje op steken.

Een tot anderhalf miljoen euro van de locatie Haarle zou dan naar Raalte gaan.

Het was vicaris Cornelissen die zei over locatie Haarle "rupsje nooit genoeg".

Niet passend richting zijn parochianen.

De miljoenen gaan naar Raalte in de bodemloze put.

Met een paar procent jaarlijks van de miljoen van Haarle naar Haarle lijkt het ons geen financieel probleem voor Haarle.

Bijzonder wrang is natuurlijk dat de locatie Haarle en de gemeenschap Haarle mee hebben gewerkt met het ontwikkelen van plannen om te komen tot een woonvorm van 24 uren zorg en overige huurwoningen. Dit heeft nog een lange weg te gaan.

Er is ruimte in en buiten de kerk die niet geheel meer nodig is. Volledige bereidheid was er, er wordt en werd meegedacht en gesproken in werkgroepen.

De parochianen in Haarle zijn nu de dupe van hun bereidwilligheid, de locatie Haarle blijft mogelijk met lege handen achter ondanks recente toezeggingen, welke in een notaris akte is vastgelegd,

De organisaties waar u mee hebt gesproken zijn nu ongewild en ondoordacht mogelijk debet dat de locatie Haarle alles dreigt kwijt te raken. We voelen ons tegen elkaar uitgespeeld.

"Verdeel en heers"

Respect missen wij, eerder hebben we gezien dat vele vrijwilligers van de locatie Haarle zijn opgestapt omdat hun mening en inzet niet geaccepteerd en gewaardeerd werd door u.

Men voelt zich gekwetst.

Het opstappen van de leden van de werkgroep TKO (Toekomst Kerk en Omgeving) had al een waarschuwing moeten zijn voor u, daarna volgden vele andere vrijwilligers.

Zie eerder brief naar het Parochiebestuur en in afschrift naar het Bisdom.

De datum van de brief 8 september 2023.

Door dit handelen is in de geloofsgemeenschap Haarle veel kapot gemaakt en verloren gegaan.

Het is alsof kinderen het huis van hun ouders verkopen zonder zich af te vragen waar de ouders naar toe moeten, en vergeten dat ze zorgplicht hebben voor elkaar.

Wij maken ons zeer bezorgd dat u , de met u gemaakte afspraken en HGE (project ontwikkelaar) niet nakomt, deze staan op papier en ook in een akte vast gelegd.

Wij zijn heel erg bezorgd over het voortbestaan van de geloofsgemeenschap Haarle, de ziel wordt uit het dorp gehaald. Een eigen religieuze ruimte ondersteunt de katholieke/christelijke identiteit.

Wij hopen spoedig te horen dat u de gemaakte afspraken nakomt.

Vrijwilligers en parochianen van Haarle,

Locatie Heilige Sebastianus Haarle van parochie Heilig Kruis.

Kerkweg 1, 7448 AC Haarle

secretariaathaarle@outlook.com